Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 1. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI · Sınav 3 (Orta düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 3

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1a	**SB.5.1.2** Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme	Aileler birbirlerinin kültürlerini tanıyıp saygı duydukça aralarında güven oluşmuş, yakınlaşmışlardır. Birbirini tanıyan ve değer veren komşular birbirlerine daha kolay yardım eder.	Tanıma / saygı / güven bağlantısını kurma **(5 p)** Yardımlaşmayla ilişkilendirme **(5 p)** **Toplam: 10 p**
1b		Örnek: Aileler birbirini tanımadığı için önyargılar oluşabilir; yeni gelenler kendini yalnız ve dışlanmış hissedebilir; farklı alışkanlıklar yüzünden anlaşmazlıklar çıkabilir.	Uygun bir sorun **(5 p)** Sorunu kültürel farklılıkları tanımama / saygı eksikliği ile ilişkilendirme **(5 p)** **Toplam: 10 p**
2a	**SB.5.2.2** Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimi neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme	Konut sayısı 2000'de 5 bin iken 2020'de 14 bine çıkmıştır (sürekli artmıştır). Neden: İlçeye üniversite açılması öğrenci ve çalışanların gelmesine yol açmıştır.	Artışı veriyle belirtme **(4 p)** Nedeni (üniversite) belirtme **(4 p)** **Toplam: 8 p**
2b		Doğal çevre: Bağ ve bahçeler konut alanına dönüşmüş, yeşil alanlar azalmıştır. İnsanlar: Yeni iş yerleri açılabilir, fakat trafik, kalabalık ve su ihtiyacı artabilir.	Doğal çevreye sonuç **(6 p)** İnsanlara sonuç **(6 p)** **Toplam: 12 p**
3a	**SB.5.2.4** Ülkemize kara sınırı olan komşu devletler hakkında bilgi toplayabilme	Ermenistan'ın denize kıyısı yoktur. Bu nedenle deniz yoluyla doğrudan ticaret yapamaz; ürünlerini karayolu ya da demiryoluyla komşu ülkeler üzerinden taşımak zorundadır.	Denize kıyısı olmadığını belirtme **(4 p)** Ticarete etkisine dair uygun çıkarım **(6 p)** **Toplam: 10 p**
3b		Örnek: "Sınır komşusu ilimiz" başlığı (Gürcistan: Artvin, Ardahan…). Kaynak: güncel atlas ya da resmî kurumların internet siteleri.	Uygun bilgi başlığı **(5 p)** Güvenilir kaynak **(5 p)** **Toplam: 10 p**
4a	**SB.5.2.4** Ülkemize kara sınırı olan komşu devletler hakkında bilgi toplayabilme	2. ve 3. kaynaklar kullanılmalıdır. Resmî site ve yeni basılmış atlas güncel, kaynağı belli ve denetlenmiş bilgiler içerir. 1. kaynağın yazarı ve tarihi belli olmadığı için bilgilerinin doğruluğundan emin olunamaz.	2. ve 3. kaynakları seçme **(4 p)** Seçimi gerekçelendirme **(3 p)** 1. kaynağın neden uygun olmadığını açıklama **(3 p)** **Toplam: 10 p**
4b		Örnek: "Bulgaristan'ın başkenti neresidir?" – atlas. "Bulgaristan ile hangi sınır kapılarımız vardır?" – resmî bakanlık sitesi. "Bulgaristan hangi denize kıyıdır?" – atlas.	İki uygun araştırma sorusu (2 × 3 p) **(6 p)** Sorulara uygun kaynak eşleme **(4 p)** **Toplam: 10 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
5a	**SB.5.3.1** Yaşadığı ildeki ortak miras ögelerine ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme	Sergiyi gören kişi sayısı arttıkça Göbeklitepe daha çok tanınır; insanlar bu mirasın değerini anlar ve korunmasına sahip çıkar. Ziyaretçi ilgisi de bölgenin tanıtımına katkı sağlar.	Tanınmaya etkisi **(5 p)** Korunmaya etkisi **(5 p)** **Toplam: 10 p**
5b		Örnek: Okulun resmî internet sayfasında yayımlamak – veliler ve diğer okullar; okul toplantısında ya da veli gününde sınıfta sergiyi açmak – veliler; diğer sınıflara sunmak – okuldaki öğrenciler.	İki uygun öneri **(6 p)** Ulaşılacak kişileri belirtme **(4 p)** **Toplam: 10 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.